

Arbeidsgruppas forslag til norsk-svensk reinbeitekonvensjon av juni 2013.

Svensk versjon	Norsk versjon
<p>Den svenska och den norska regeringen, som i ljuset av att samerna är ett urfolk som under utövandet av sin renskötsel sedan urminnes tid har fört sina renar över det som i dag är riksgränsen mellan Sverige och Norge, som tar hänsyn till den första kodicillen till gränstraktaten den 7 och 18 oktober 1751, vilken bekräftar samernas rätt att flytta med sina renar till det andra landet och där åtnjuta rättigheter enligt gammal sedvana,</p> <p>som konstaterar att enligt det till fördraget om Sveriges anslutning till Europeiska unionen fogade protokoll 3 Om det samiska folket har de avtalsslutande parterna erkänt Sveriges förpliktelser gentemot det samiska folket enligt nationell och internationell rätt,</p> <p>som, så länge som de renskötande samerna i bägge länderna för att bevara sin livsform och näring är beroende av gränsöverskridande renskötsel, önskar upprätthålla och samtidigt anpassa förhållandena för detta, har blivit eniga om följande:</p>	<p>Den svenske og den norske regjering, som i lys av at samene er et urfolk som under utøvelsen av sin reindrift fra uminnelige tider har ført sin rein over det som i dag er riksgrensen mellom Norge og Sverige, som tar hensyn til den første kodicillen til grensetraktaten av 7. og 18. oktober 1751, som bekrefter samenes rett til å flytte med sin rein til det andre landet og der utnytte rettigheter i henhold til gammel sedvane,</p> <p>som konstaterer at i henhold til foredraget om Sveriges tilslutning til Den europeiske unionen vedlagte protokoll 3 Om det samiske folket har de tilsluttende partene erkjent Sveriges forpliktelser overfor det samiske folket i henhold til nasjonal og internasjonal rett,</p> <p>som, så lenge som reindriftssamene i begge land for å bevare sin livsform og næring er avhengig av grenseoverskridende reindrift, ønsker å opprettholde og samtidig legge forholdene til rette for dette, har blitt enige om følgende:</p>
<p>Art. 1 Denna konvention gäller för den gränsöverskridande renskötseln mellan Sverige och Norge.</p>	<p>Art. 1 Denne konvensjon gjelder for den grenseoverskridende reindriften mellom Norge og Sverige.</p>

<p>Konventionens syfte är att främja och utveckla samarbete avseende samisk gränsöverskridande renskötsel mellan Sverige och Norge så att renbete utnyttjas på ett sätt som ger ett långsiktigt underlag för en ekologisk, ekonomisk och kulturellt bärkraftig renskötsel i bägge länderna.</p> <p>Konventionen skall tillämpas på ett sådant sätt att den inte hindrar nya ändamålsenliga driftsformer i renskötseln som följer av den allmänna samhällsutvecklingen.</p>	<p>Konvensjonens formål er å fremme og utvikle samarbeidet om den samisk grenseoverskridende reindrift mellom Norge og Sverige slik at reinbeitet utnyttes på en måte som gir et langsiktig grunnlag for en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift i begge land.</p> <p>Konvensjonen skal anvendes slik at den ikke hindrer nye formålstjenlige driftsformer i reindriften som følger av den alminnelige samfunnsutviklingen.</p>
<p>Art. 2 Oaktat konventionens syfte enligt Artikel 1 ska denna tillämpas med respekt för rätt till renbete baserad på sedvanemässigt bruk, inklusive rättigheter baserade på sedvana, urminnes hävd, alders tids bruk och hävd, i enlighet med folkrätten.</p> <p>Även om basen för rätt till renbete är sedvanemässigt bruk får inte konventionen användas så att samebys eller renbetesdistrikts samlade renbetesområde minskar i sådan utsträckning att renskötare i samebyn eller distriktet inte längre kan bedriva ekologisk, ekonomisk och kulturellt bärkraftig renskötsel under samtliga årstider. Det gäller också nödvändiga betesområden i det andra landet för samebyar eller renbetesdistrikt.</p>	<p>Art.2 Uavhengig av konvensjonens formål i samsvar med Artikkkel 1 skal denne tillempes med respekt for rett til reinbeite basert på sedvanemessig bruk, herunder rettigheter basert på sedvane, urminnes hevd, alders tids bruk og hevd i samsvar med folkeretten.</p> <p>Selv om grunnlaget for rett til reinbeite er sedvanemessig bruk kan ikke konvensjonen anvendes slik at samebys eller reinbeitedistriktets samlede reinbeiteområde minsker i slik utstrekning at reinere i samebyer eller distrikt ikke lenger kan bedrive en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift under samtlige årstider. Dette gjelder også nødvendige beiteområder i det andre landet for samebyer og reinbeitedistrikter.</p>

<p>Konventionen ska inte innebära någon permanent förändring av på sedvanemässigt bruk grundad rätt till renbete. I den utsträckning denna konvention resulterar i omfördelning av renbetesområden gäller detta enbart i förhållande till konventionen och endast så länge denna är i kraft. Inte heller begränsar konventionen rätten att få omfattningen av rättigheter baserade på sedvanemässigt bruk prövade i allmän domstol. Rättskraftig dom om sedvanemässigt bruk eller om andra privaträttsliga rättigheter har företräde framför vad som föreskrivs om fördelning av betesområden i denna konvention.</p>	<p>Konvensjonen skal ikke innebære noen permanent forandring på rett til reinbeite med grunnlag i sedvanemessig bruk. I den utstrekning denne konvensjon resulterer i en omfordeling av reinbeiteområder, gjelder dette utlukkende i forhold til konvensjonen og kun så lenge som denne er i kraft. Konvensjonen begrenser heller ikke retten til å få omfanget av rettigheter grunnet på sedvanemessig bruk prøvet for de alminnelige domstoler. Rettskraftig dom om sedvanemessig bruk eller andre privatrettslige rettigheter har fortrinn framfor hvilket foreskrives om fordeling av beiteområder i denne konvensjon.</p>
<p>Art. 3 Den gränsöverskridande renskötelsen ska bedrivas i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av nationell rätt i det land där renskötelsen bedrivs.</p> <p>Staterna ska tillse att bestämmelserna i konventionen blir gällande för sameby eller renskötare i sameby eller för renbetesdistrikt eller renskötare i siida och renbetesdistrikt.</p> <p>Identifieringen av vilka rättssubjekt konventionen gäller för ska inte begränsa allmänna domstolars möjlighet att pröva vem som är att anse som rättssubjekt i förhållande till privaträttsliga rättigheter.</p>	<p>Art. 3 Den grenseoverskridende reindriften skal utøves i samsvar med de rettigheter og plikter som følger av nasjonal rett i det land reindriften utøves.</p> <p>Statene skal tilse at bestemmelsene i denne konvensjon blir gjort gjeldende for sameby eller reindriftsutøver i sameby eller for reinbeitedistrikt eller reindriftsutøvere i siida og reinbeitedistrikt.</p> <p>Identifisering av hvilke rettssubjekt konvensjonen gjelder for begrenser ikke de alminnelige domstolars adgang til å prøve spørsmål om hvem som er å anse som rettssubjekt i forhold til privatrettslige</p>

	rettigheter.
<p data-bbox="183 239 778 842"> Art. 4 Nationell myndighet i ett av länderna, som prövar om en åtgärd ska tillåtas inom ett område som i enlighet med denna konvention får användas för gränsöverskridande renskötsel, ska vid sin bedömning se till att området skyddas mot ingrepp i motsvarande utsträckning som gäller för det egna landets renskötsel. Sådan åtgärd måste även vara förenlig med samernas rättigheter som urfolk enligt folkrättens bestämmelser. </p> <p data-bbox="183 891 778 1630"> Om en sådan åtgärd ändå tillåts, ska landet, inom vilket den beviljade åtgärden skall vidtas, se till att berörda renskötare tillförs alternativa renbetesområden av motsvarande storlek, kvalitet och rättslig status. Om ett sådant alternativt renbetesområde redan brukas av andra renskötare skall de som tvingas avstå ett område till förmån för andra kompenseras i enlighet med vad som följer av första stycket. Renskötare som tvingas avstå från renbetesområden skall ges möjlighet att återvända till det ursprungliga området, så snart det är möjligt. </p>	<p data-bbox="801 239 1396 797"> Art. 4 Nasjonal myndighet i et av landene, som overveier om et tiltak skal tillates i et område som i henhold til denne konvensjon kan benyttes for grenseoverskridende reindrif, skal i sin vurdering se til at området beskyttes mot tiltak i samme utstrekning som gjelder for landets egen reindrif. Slike tiltak skal også være forenlig med samiske rettigheter som urfolk i følge folkerettens bestemmelser </p> <p data-bbox="801 891 1396 1630"> Dersom et slikt tiltak likevel tillates, skal landet hvor det tillatte tiltak skal gjennomføres, se til at berørte reineiere sikres alternative reinbeiteområder av tilsvarende størrelse, kvalitet og rettslige status. Dersom et slikt alternativt reinbeiteområde allerede benyttes av andre reineiere, skal de som tvinges til å avstå et område til fordel for andre, kompenseres i samsvar med hva som framkommer av 1. ledd. Reineiere som tvinges til å avstå fra reinbeiteområdet skal videre gis mulighet til å vende tilbake til det opprinnelige området så snart dette er mulig. </p>

<p>Nationell myndighet får inte fatta beslut som innebär att samebys eller renbetesdistrikts samlade renbetesområde genom en sådan åtgärd minskar i sådan utsträckning att samebyn eller distriktet inte längre kan bedriva ekologisk, ekonomisk och kulturellt bärkraftig renskötsel under samtliga årstider.</p>	<p>Nasjonal myndighet kan ikke fatte beslutning som innebærer at samebys eller reinbeitedistriktets samlede reinbeiteområde gjennom en slik handling minsker i et slikt omfang at samebyen eller distriktet ikke lenger kan bedrive en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrif under samtlige årstider.</p>
<p>Art. 5 För tillämpningen av konventionen ska finnas två ständiga organ, gemensamma för båda länderna; ett förvaltningsorgan, Svensk-norska renbetesnämnden (Renbetesnämnden), och ett överprövningsorgan, Svensk-norska överprövningsnämnden (Överprövningsnämnden).</p>	<p>Art. 5 For gjennomføring av konvensjonen skal det finnes to faste organer, felles for begge land; et forvaltningsorgan, Svensk-norske reinbeitenemnden (Reinbeitenemnden), og et overprøvningsorgan, Svensk-norske overprøvningsnemnden (Overprøvningsnemnden).</p>
<p>Art. 6 Gränsöverskridande renskötsel regleras genom samarbetsavtal, beslut av Renbetesnämnd eller Överprövningsnämnd, eller genom områdesprotokoll bilagt denna konvention (bilaga 1).</p> <p>Gränsöverskridande renskötsel regleras som huvudregel genom samarbetsavtal mellan en eller flera samebyar och renbetesdistrikt som innebär rätt för en, båda eller flera parter att nyttja område i det andra landet för renskötsel.</p> <p>Om inom sex månader efter ikraftträdandet av denna konvention</p>	<p>Art. 6 Grenseoverskridende reindrif reguleres gjennom samarbeidsavtaler, beslutninger vedtatt av Reinbeitenemnden eller Overprøvningsnemnden eller av områdeprotokollen vedlagt denne konvensjon (vedlegg 1).</p> <p>Grenseoverskridende reindrif reguleres som hovedregel gjennom samarbeidsavtale mellom en eller flere samebyer og reinbeitedistrikt som innebærer en rett for en, begge eller flere parter å benytte område i det andre landet for reindrif.</p> <p>Dersom berørt reinbeitedistrikt eller sameby innen seks måneder etter at</p>

<p>berörd sameby eller renbetesdistrikt inte har anmält till renbetsnämnden att områdesprotokollet ska gälla i de delar som berör dem ska de inleda förhandlingar om samarbetsavtal.</p>	<p>denne konvensjonen har trådt i kraft ikke har meddelt Reinbeitenemnden at områdeprotokollen skal gjelde for så vidt denne berører dem, skal de innlede forhandlinger om samarbeidsavtale.</p>
<p>Samarbetsavtal får omfatta endast de i renskötseln ingående rättigheterna och gälla områden där minst en av avtalsparterna, enligt nationell rätt eller denna konvention har rätt att bedriva renskötsel, om inte berörd stat, med respekt för tredje parts rättigheter, medger att renskötsel bedrivs utanför det samiska traditionella renskötselområdet.</p>	<p>Samarbeidsavtaler kan omfatte bare rettigheter knyttet til reindrift og gjelde områder der minst en av avtalepartene i samsvar med nasjonal rett eller denne konvensjon har rett til å bedrive reindrift, med mindre berørt stat, med respekt for tredje parts rettigheter, åpner for reindrift utenfor samisk reinbeiteområde .</p>
<p>Samarbetsavtal ska kungöras och stadfästas av Renbetesnämnden.</p>	<p>Samarbeidsavtale skal kunngjøres og stadfestes av Reinbeitenemnden.</p>
<p>Om berörd sameby eller berörda samebyar och renbetesdistrikt inom ett år efter konventionens ikraftträdande inte har ingått samarbetsavtal, ska parterna fortsätta förhandlingar om sådant med Renbetesnämnden som medlare. Om efter ytterligare sex månader sådan medling inte resulterat i samarbetsavtal ska Renbetesnämnden besluta om fördelning av betesområden, betestider och högsta renantal i enlighet med artiklarna 1 och 2.</p>	<p>Dersom berørt sameby eller reinbeitedistrikt ikke har inngått samarbeidsavtale innen ett år etter konvensjonens ikrafttreden, skal partene fortsette forhandlingene med Reinbeitenemnden som megler. Dersom slik megling ikke har resultert i samarbeidsavtale etter ytterligere seks måneder, skal Reinbeitenemnden fastsette beiteområder, beitetider og høyeste reintall i samsvar med artiklene 1 og 2.</p>
<p>Renbetesnämndens beslut kan överklagas till Överprövningsnämnden enligt vad som föreskrivs i Artikel 16. Överprövningsnämnden ska då</p>	<p>Reinbeitenemndens beslutning kan påklages til Overprøvingsnemnden slik det er foreskrevet i artikkel 16. Overprøvingsnemnden skal med endelig virkning fastsette fordeling</p>

<p>slutgiltigt besluta om fördelning av betesområden, betestider och högsta renantal i samsvar med artiklarna 1 och 2.</p> <p>Samebyar och renbetesdistrikt kan så länge denna konvention är i kraft ingå nytt samarbetsavtal som ersätter tidigare gällande ordning. Efter att samerbstavgift, nämndbeslut eller områdesprotokoll har gällt i 10 år ska, om sameby eller renbetesdistrikt begär det, det upptas nya förhandlingar om samarbetsavtal. Om parterna därvid inte uppnår enighet gäller vad som föreskrivs ovan om nämndernas beslut.</p>	<p>av beiteområder, beitetider og høyeste reinantall i samsvar med artiklene 1 og 2.</p> <p>Samebyer og reinbeitedistrikt kan så lenge denne konvensjonen er i kraft inngå ny samarbeidsavtale som erstatter tidligere gjeldende bestemmelser. Etter at samarbeidsavtale nemndbeslutning eller områdeprotokollen har vært gjeldende i 10 år skal det, dersom samebyen eller reinbeitedistriktet begjærer det, opptas nye forhandlinger om samarbeidsavtale. Ved manglende enighet gjelder hva som er foreskrevet ovenfor om nemndenes adgang til å beslutte.</p>
<p>Art. 7 (utgår, har arbetats in i Artikel 6)</p>	<p>Art. 7 (utgår fordi innholdet er innarbeidet i Artikkelen 6)</p>
<p>Art. 8 I den utsträckning samarbetsavtal, Renbetesnämnds eller Överprövningsnämnds beslut eller områdesprotokollet innebär att sameby eller renbetesdistrikt inte kan nyttja sedvaneområde under den tid denna konvention är i kraft ska ersättning utgå i enlighet med nationell expropriations- eller expropriationslikande lagstiftning.</p> <p>I samband med att Renbetesnämnden stadfäster samarbetsavtal eller Renbetesnämnden eller</p>	<p>Art. 8 I den utstrekning samarbeidsavtale, Reinbeitenemndens eller Overprøvingsnemndens beslutning eller områdeprotokollen innebærer at sameby eller reinbeitedistrikt ikke kan benytte sedvaneområder så lenge denne konvensjonen i kraft, skal det ytes erstatning i samsvar med nasjonal lovgivning om ekspropriasjon eller ekspropriasjonsliknende tilfeller.</p> <p>I forbindelse med at Reinbeitenemndens stadfester samarbeidsavtale eller at Reinbeitenemnden eller</p>

<p>Överprövningsnämnden fattar beslut enligt Artikel 6 ska det framgå om samarbetsavtalet eller beslutet innebär att sameby eller renbetesdistrikt inte kan nyttja renbetesområde till vilket samebyn eller distriktet har rättigheter av privaträttslig karaktär under den tid denna konvention är i kraft. Beträffande områden där områdesprotokollet blir gällande ska sameby eller renbetesdistrikt som anser att protokollet innebär att samebyn eller distriktet inte kan nyttja sådant område anmäla detta till Renbetesnämnden. Nämnden ska därefter fatta beslut om så är fallet.</p> <p>Beslut om expropriation motiverat av genomförandet av denna konvention fattas av respektive stats kompetenta nationella myndigheter efter förslag från relevant nämnd.</p>	<p>Overprøvingsnemnden fatter beslutning i samsvar med artikkel 6, skal det framgå om samarbeidsavtalen eller beslutningen medfører at sameby eller reinbeitedistrikt ikke kan benytte områder som de har rett til på grunnlag av privatretslig karakter i den tid denne konvensjon er i kraft. Der områdeprotokollen blir gjeldende skal samebyen eller reinbeitedistriktet som mener at protokollen medfører at samebyen eller reinbeitedistriktet ikke kan benytte slike områder, melde dette til Reinbeitenemnden. Nemnden skal deretter i beslutning konstatere om dette er tilfelle.</p> <p>Vedtak om ekspropriasjon begrunnet med gjennomføring av denne konvensjon, fattes av respektive stats kompetente nasjonale myndighet etter forslag fra den relevante nemnd.</p>
<p>Art.9 Den första kodicillen till gränstraktaten den 7 och 18 oktober 1751 medger, i samband med passering av riksgränsen, inte andra pålagor på den gränsöverskridande renskötseln än de som anges i kodicillen.</p> <p>Enligt denna konvention ska tull-, skatte- och avgiftsfrihet gälla för de fall som anges i denna artikel och i artikel 10.</p>	<p>Art. 9 Den første kodicillen til grensetraktaten av 7. og 18. oktober 1751 åpner, i forbindelse med passering av riksgrensen, ikke for andre byrder på den grenseoverskridende reindriften enn de som angis i kodicillen.</p> <p>I medhold av denne konvensjon skal toll-, skatte- og avgiftsfrihet gjelde for de tilfeller som er angitt i denne artikkel og i artikkel 10.</p>

<p>Den som med stöd av denna konvention bedriver renskötsel i det andra landet har rätt att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. under bedrivandet av renskötsel överskrida riksgränsen och uppehålla sig i det andra landet, 2. i det andra landet inom område som nyttjas med stöd av artikel 6 och 7, i överensstämmelse med de bestämmelser som gäller för landets egna renskötare, <ol style="list-style-type: none"> a. ta bränsle och virke för att använda det i renskötseln, b. uppföra anläggningar eller bostad som behövs för renskötseln c. jaga och fiska, 3. om det behövs för renskötseln tull-, skatte-, och avgiftsfritt till det andra landet medföra och, enligt samma bestämmelser som gäller för det landets egna renskötare, använda <ol style="list-style-type: none"> a. hundar, hästar eller andra djur, b. renfoder, redskap samt material för att uppföra och underhålla anläggningar m.m., c. vapen och ammunition, d. radiosändare och -mottagare, e. motorfordon och terränggående motorfordon f. annan nödvändig utrustning. 	<p>Den som i medhold av denne konvensjon utøver reindrift i det andre landet har rett til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. i forbindelse med utøvelsen av reindrift krysse riksgrensen og oppholde seg i det andre landet 2. i det andre landet innen område som nyttes i medhold av artikkel 6 eller 7, i overensstemmelse med de regler som gjelder for landets egne reindriftsutøvere, <ol style="list-style-type: none"> a. ta brensel og virke til bruk i reindriften b. oppføre anlegg eller bolig som trengs i reindriften c. jakte og fiske 3. om det er nødvendig for reindriften toll-, skatte- og avgiftsfritt til det andre landet medføre og, i overensstemmelse med de regler som gjelder for landets egne reindriftsutøvere, anvende <ol style="list-style-type: none"> a. hunder, hester eller andre dyr b. reinfor, redskap og materialer for å oppføre og vedlikeholde anlegg m.m. c. våpen og ammunisjon d. radiosendere og -mottakere e. motorkjøretøy og terrenggående motorkjøretøy f. annet nødvendig utstyr.
<p>Art. 10 För den som med stöd av denna konvention bedriver gränsöverskridande renskötsel gäller att:</p>	<p>Art. 10 For den som med grunnlag i denne konvensjon utøver grenseoverskridende reindrift gjelder følgende:</p>

<p>1. ren som är omärkt eller har okänt märke behandlas enligt bestämmelserna i det land där renen finns,</p> <p>2. levande ren samt slaktad ren och renprodukter för eget bruk får föras in i det andra landet tull-, skatte-, och avgiftsfritt,</p> <p>3. ren får slaktas i det andra landet och därefter återföras till hemlandet tull-, skatte-, och avgiftsfritt,</p> <p>4. ren får slaktas i det andra landet och omsättas där enligt det landets bestämmelser om införsel och omsättning,</p> <p>5. ren undantagsvis kan slaktas i mindre omfattning i det andra landet för omsättning i det landet tull-, skatte-, och avgiftsfritt, när det är klart olämpligt att föra renarna tillbaka till hemlandet,</p> <p>Transport av ren med motorfordon mellan länderna får ske med fordon som är godkänt för sådan transport i något av länderna.</p>	<p>1. rein som er umerket eller har ukjent merke behandles i samsvar med bestemmelsene i det land reinen befinner seg,</p> <p>2. Levende rein samt slaktet rein og reinprodukter til eget forbruk kan føres inn i det andre landet toll-, skatte- og avgiftsfritt,</p> <p>3. rein kan slaktes i det andre landet og deretter tilbakeføres til hjemlandet toll-, skatte- og avgiftsfritt,</p> <p>4. rein kan slaktes i det andre landet og omsettes der i henhold til dette landets bestemmelser om innførsel og omsetning.</p> <p>5. rein kan unntaksvis slaktes i mindre omfang i det andre landet for omsetning der toll-, skatte- og avgiftsfritt, dersom det klart er uhensiktsmessig å føre reinen tilbake til hjemlandet.</p> <p>Transport av rein med motorkjøretøy mellom landene kan skje med kjøretøy som er godkjent for slik transport i et av landene.</p>
<p>Art. 11</p> <p>Renbetesnämnden ska bestå av fem ledamöter som utses för en tid av fyra år. Regeringarna utser två ledamöter vardera, vilka ska ha bred kunskap om renskötsel och utses efter förslag av rennäringsen i landet. Dessutom ska regeringarna gemensamt, efter förslag från sametingen i Sverige och Norge, utse två ledamöter, som ska vara ordförande i nämnden.</p> <p>För övriga ledamöter än ordförandena utses två personliga</p>	<p>Art.11</p> <p>Reinbeitememnden skal bestå av fem medlemmer som oppnevnes for fire år. Regjeringene oppnevner to medlemmer hver, hvilke skal ha bred kunnskap om reindrif og oppnevnes etter forslag fra reindrifsnæringen i landet. Dessuten skal regjeringene i fellesskap, etter et forslag fra sametingene i Norge og Sverige, oppnevne to medlemmer, som skal være leder i nemnden.</p> <p>For de øvrige medlemmer oppnevnes to personlige varamedlemmer i</p>

<p>ersättare i enlighet med vad som gäller för ledamoten. De två ordförandena ska vara från olika land. Ordförandena ska leda varannat möte i Renbetesnämnden. Ordförande som inte leder mötet ska ändå närvara vid detta, men vid sådant tillfälle inte delta i nämndens ärendehandläggning eller beslut.</p>	<p>samsvar med det som gjelder for medlemmet. De to ledere skal være fra ulike land. Lederne skal lede annet hvert møte i nemnden. Leder som ikke leder møte skal være til stede, men ikke delta i nemndens saksbehandling eller beslutninger.</p>
<p>Art. 12 Utöver vad som följer av Artikel 6 får Renbetesnämnden, i den mån det inte följer av samarbetsavtal, Renbetesnämndens eller Överprövningsnämndens beslut enligt Artikel 6 eller områdesprotokollet, besluta om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vilken sameby eller vilket renbetesdistrikt som får använda ett område, 2. betestider 3. högsta renantal <p>Øvrigt får Renbetesnämnden också besluta om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. genomförande av flyttning, 5. samling och skiljning av ren, 6. särskilda villkor om tillsyn och bevakning, 7. undantag från bestämmelser i samarbetsavtal, beslut av Renbetesnämnden eller Överprövningsnämnden enligt Artikel 6 och områdesprotokollet, 8. stadfesting av samarbetsavtal enligt artikel 6, 9. yttrande enligt artikel 13, 10. ersättning enligt artikel 24, 	<p>Art. 12 Ut over hva følger av artikkel 6 kan Reinbeitenemnden og ikke annet framkommer av samarbeidsavtale, eller Reinbeitenemndens eller Overprøvingsnemndens vedtak i samsvar med artikkel 6 eller av områdeprotokollen, fatte vedtak om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hvilket reinbeitedistrikt eller hvilken sameby som får bruke ett område, 2. beitetider, 3. høyeste reintall. <p>For øvrig kan Reinbeitenemnden også fatte vedtak om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. gjennomføring av flytting, 5. samling og skilling av rein, 6. særskilte bestemmelser for tilsyn og vokting, 7. unntak fra bestemmelser i samarbeidsavtale, vedtak fattet av Reinbeitenemnden eller av Overprøvingsnemnden i samsvar med artikkel 6 og i områdeprotokollen, 8. stadfesting av samarbeidsavtale i henhold til artikkel 6, 9. uttalelse i henhold til artikkel 13 10. erstatning i henhold til artikkel 24,

<p>11. föreläggande och åtgärd enligt artiklarna 25 och 26, 12. konventionsavgift enligt artikel 27, 13. utbetalning av medel från inbetalade konventionsavgifter enligt artikel 28 14. ändring av dragning av konventionsstängsel.</p> <p>Renbetesnämnden ska följa utvecklingen i den gränsöverskridande renskötseln och rapportera till ländernas regeringar. Sådana rapporter ska också innefatta beslut som nämnden och Överprövningsnämnden fattat enligt Artikel 6.</p>	<p>11. pålegg og tiltak i henhold til artiklene 25 og 26 12. konvensjonsavgift i henhold til artikkel 27 13. utbetaling av midler fra innbetalt konvensjonsavgift i henhold til artikkel 28 14. endring av trase for konvensjongjerder.</p> <p>Reinbeitememnden skal følge utviklingen i den grenseoverskridende reindriften og rapportere årlig til landenes regeringer. Slike rapporter skal <i>også</i> omfatte vedtak nemnden og Overprøvingsnemnden har fattet i samsvar med artikkel 6.</p>
<p>Art. 13 Centrala, regionala och lokala myndigheter i vardera landet ska inhämta yttrande från Renbetesnämnden innan vederbörande myndighet fattar beslut som kan beröra den gränsöverskridande renskötseln.</p> <p>Sådant förfarande upphäver inte konsultationsplikten i förhållande till samiska intressen för det fall en sådan skyldighet föreligger enligt nationell eller internationell rätt.</p>	<p>Art. 13 Sentrale, regionale og lokale myndigheter i hvert land skal innhente uttalelse fra Reinbeitememnden før vedkommende myndighet fatter vedtak som kan berøre den grenseoverskridende reindriften.</p> <p>Slik høring opphever ikke konsultasjonsplikten i forhold til samiske interesser så langt en slik plikt foreligger etter nasjonal eller internasjonal rett.</p>
<p>Art. 14 Renbetesnämndens avgörande träffas genom majoritetsbeslut (enkel majoritet). Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.</p> <p>Renbetesnämnden är beslutsför när</p>	<p>Art. 14 Reinbeitememnden treffer sine avgjørelser ved flertallsvedtak (alminnelig flertall). Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.</p> <p>Reinbeitememnden er</p>

<p>ordförande och minst en ledamot från vardera landet deltar i avgörandet.</p> <p>I fråga som gäller beredning av ett ärende eller utfärdande av ett förläggande enligt artikel 25 första stycket och artikel 26 första stycket får ordföranden besluta ensam.</p>	<p>beslutningsdyktig når leder og minst et medlem fra hvert land deltar i beslutningen.</p> <p>I spørsmål som gjelder saksforberedelse, eller utferdigelse av et pålegg etter artikkel 25 første ledd og artikkel 26 første ledd, kan lederen treffe avgjørelse alene.</p>
<p>Art. 15</p> <p>Ett beslut av Renbetesnämnden kan verkställas även om beslutet överklagas till Överprövningsnämnden. Renbetesnämnden kan dock förordna att beslutet inte får verkställas intill dess tiden för överklagande har löpt ut.</p> <p>För verkställande av Renbetesnämndens beslut enligt artikel 6 gäller vad som föreskrivs i den bestämmelsen.</p> <p>Överprövningsnämnden kan förordna att ett överklagat beslut inte får verkställas innan överklagandet slutligt har avgjorts.</p>	<p>Art. 15</p> <p>Et vedtak av Reinbeitenemnden kan iverksettes selv om vedtaket påklages til Overprøvingsnemnden. Reinbeitenemnden kan likevel bestemme at et vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen har løpt ut.</p> <p>Om iverksettelse av Reinbeitenemndens vedtak i samsvar med artikkel 6 gjelder hva som er foreskrevet i denne bestemmelsen.</p> <p>Overprøvingsnemnden kan bestemme at et påklaget vedtak ikke skal iverksettes før klagen er endelig avgjort.</p>
<p>Art. 16</p> <p>Renbetesnämndens beslut får överklagas till Överprövningsnämnden av part eller den som annars berörs av beslutet. För beslut som är överklagbara gäller en klagofrist på fyra veckor från den dag då beslutet har mottagits. En skrivelse med överklagande ska ha kommit in till Renbetesnämnden inom denna tid.</p>	<p>Art. 16</p> <p>Reinbeitenemndens vedtak kan påklages til Overprøvingsnemnden av part eller den som ellers berøres av vedtaket. For vedtak som kan påklages gjelder en klagefrist på fire uker fra den dagen vedtaket er mottatt. En klage må være kommet inn til Reinbeitenemnden innen denne tid. Om klagen har kommet inn for sent skal Reinbeitenemnden</p>

<p>Om skrivelsen har kommit in för sent, ska Renbetesnämnden avvisa överklagandet.</p>	<p>avvise klagen.</p>
<p>Art. 17 Överprövningsnämnden ska bestå av fem ledamöter som utses för en tid av fyra år. Regeringarna utser två ledamöter vardera, av vilka den ena ska ha bred kunskap om renskötsel och utses efter förslag av rennäringsnämningen i landet och den andre ha domarkompetens. Dessutom ska regeringarna gemensamt, efter förslag från sametingen i Sverige och Norge, utse två ledamöter, som ska vara ordförande i nämnden. Ordförandena ska vara domare eller ha bred domarerfarenhet.</p> <p>För övriga ledamöter än ordförandena utses två personliga ersättare i enlighet med vad som gäller för ledamöten. De två ordförandena ska vara från olika land. Ordförandena ska leda varannat möte i Överprövningsnämnden. Ordförande som inte leder mötet ska ändå närvara vid detta, men vid sådant tillfälle inte delta i nämndens ärendehandläggning eller beslut.</p>	<p>Art. 17 Overprøvingsnemnden skal bestå av fem medlemmer som oppnevnes for fire år. Regjeringene oppnevner to medlemmer hver, hvorav det ene skal ha bred kunnskap om reindrift og oppnevnes etter forslag fra reindriftnæringen i landet og det andre skal ha dommerkompetanse. Dessuten skal regjeringene i fellesskap, etter et forslag fra sametingene i Norge og Sverige, oppnevne to medlemmer, som skal være leder i nemnden. Lederne skal være dommer eller ha bred dommererfaring.</p> <p>For de øvrige medlemmer oppnevnes to personlig varamedlemmer i samsvar med det som gjelder for medlemmet. De to lederne skal være fra ulike land. lederne skal lede annet hvert møte i Overprøvingsnemnden. Leder som ikke leder møtet skal være tilstede, men ikke delta i nemndens saksbehandling eller beslutning.</p>
<p>Art. 18 Överprövningsnämndens avgörande träffas genom majoritetsbeslut (enkel majoritet). Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.</p>	<p>Art. 18 Overprøvingsnemnden treffer sine avgjørelser ved flertallsvedtak (alminnelig flertall). Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.</p>

<p>Överprövningsnämnden är beslutför när samtliga ledamöter deltar i avgörandet. I fråga som gäller beredning av ett ärende får ordförande besluta ensam.</p> <p>Överprövningsnämndens beslut avseende konventionsavgift enligt artikel 27 får, av den som ålagt konventionsavgift, beträffande överträdelser i Sverige överklagas hos Länsrätten i Norrbottens län och beträffande överträdelser i Norge genom stämning föras upp till tingretten. I övrigt får beslut av Överprövningsnämnden inte överklagas till Länsrätten eller föras upp till tingretten.</p> <p>För överklagande eller stämning gäller en frist på fyra veckor från den dag då beslutet har mottagits. En skrivelse med överklagande eller stämning ska ha kommit in till Länsrätten i Norrbottens län eller tingretten inom denna tid. Om skrivelsen har kommit in för sent, ska domstolen avvisa överklagandet eller stämningen</p>	<p>Overprøvingsnemnden er beslutningsdyktig når alle medlemmer deltar i avgjørelsen. I spørsmål som gjelder saksforberedelse kan leder treffe avgjørelse alene.</p> <p>Overprøvingsnemndens vedtak vedrørende konvensjonsavgift i henhold til artikkel 27 kan av den som er ilagt konvensjonsavgift for overtredelser i Sverige påklages til Länsrätten i Norrbottens län og for overtredelser i Norge gjennom stevning føres for tingretten. For øvrig kan Overprøvingsnemndens vedtak ikke bringes inn for Länsrätten eller påklages til tingretten.</p> <p>For stevning eller klage gjelder en frist på fire uker fra den dagen vedtaket er mottatt. En stevning eller klage må være kommet inn til Länsrätten i Norrbottens län eller tingretten innen denne tid. Om stevningen eller klagen er kommet inn for sent, skal domstolen avvise klagen eller stevningen.</p>
<p>Art. 19 Renbetesnämnden och Överprövningsnämnden ska vid sin prövning av ärenden vara oavhängiga och opartiska.</p>	<p>Art. 19 Reinbeitemnemnden og Overprøvingsnemnden skal i sin behandling av saker være uavhengige og upartiske</p>
<p>Art. 20 Ett beslut av Renbetesnämnden eller Överprövningsnämnden är verkställbart i respektive land på samma sätt som en lagakraftvunnen</p>	<p>Art. 20 Et vedtak av Reinbeitemnemnden eller Overprøvingsnemnden er tvangsgrunnlag i respektive land etter samme regler som en</p>

<p>dom av nationell domstol. Ett beslut enligt artikel 6 är enbart verkställbart inom ramarna för denna konvention.</p> <p>Ett avgörande av nationell domstol enligt artikel 18 tredje stycket är verkställbart i klagandens hemland på samma sätt som en lagakraftvunnen dom.</p>	<p>rettskraftig dom av en nasjonal domstol. Et vedtak i henhold til artikkel 6 er tvangsgrunnlag bare innefor denne konvensjonens rammer.</p> <p>En avgjørelse av nasjonal domstol etter artikkel 18 tredje ledd kan iverksettes i klagerens hjemland etter samme regler som en rettskraftig dom.</p>
<p>Art. 21 Renbetesnämnden och Överprövningsnämnden vidtar de undersökningar och utredningar som är nödvändiga för att de ska kunna fullgöra sina åligganden enligt denna konvention.</p> <p>Renbetesnämnden och Överprövningsnämnden får träda i direkt förbindelse med myndigheter i bägge länderna för att få deras biträde. Vid behov får nämnderna anlita sakkunniga för särskilda utredningsuppdrag.</p>	<p>Art. 21 Reinbeitememnden og Overprøvingsnemnden iverksetter de undersøkelser og utredninger som er nødvendige for at de skal kunne utføre de oppgaver de er tillagt i denne konvensjon.</p> <p>Reinbeitememnden og Overprøvingsnemnden kan ta direkte kontakt med myndighetene i begge land for å få deres bistand. Ved behov kan nemndene bruke sakkyndige for særskilte utredningsoppdrag.</p>
<p>Art. 22 Renbetesnämndens och Överprövningsnämndens ledamöter samt sakkunniga och personer knutna till nämndernas sekretariat får passera riksgränsen där detta är behövt för nämndernas arbete och, tull-, skatte- och avgiftsfritt, medföra nödvändig utrustning.</p>	<p>Art. 22 Reinbeitememndens og Overprøvingsnemndens medlemmer, sakkyndige og personer knyttet til nemndenes sekretariater kan passere riksgrensen der det er hensiktsmessig for nemndenes arbeid og toll-, skatte- og avgiftsfritt, medbringe nødvendig utstyr.</p>
<p>Art. 23 Stadga för Renbetesnämnden och Överprövningsnämnden är bilagd denna konvention (Bilaga 2).</p>	<p>Art. 23 Vedtekter for Reinbeitememnden og Overprøvingsnemnden er vedlagt denne konvensjon (Vedlegg 2).</p>

<p>Renbetesnämnden och Överprövningsnämnden upprättar var för sig förslag till årlig budget. Budgeten beslutas av regeringarna. Kostnaderna fördelas lika mellan länderna. Regeringarna bestämmer gemensamt om formerna för redovisning och revision.</p>	<p>Reinbeitenemnden og Overprøvingsnemnden setter hver for seg opp forslag til årlig budsjett. Budsjettet vedtas av regjeringene. Kostnadene fordeles likt mellom landene. Regjeringene bestemmer i fellesskap om formene for regnskap og revisjon.</p>
<p>Art. 24 Om renar från en sameby eller ett renbetesdistrikt i det ena landet uppehåller sig i det andra landet utan stöd av denna konvention eller om renar från en sameby eller ett renbetesdistrikt i det egna landet uppehåller sig inom ett område i strid med konventionen, ska samebyn eller renbetesdistriktet snarast möjligt återföra renarna till lovligt betesområde. Innan renarna återförs ska annan berörd sameby och berört renbetesdistrikt meddelas. Skiljning av ren eller märkning av kalv får inte vidtas utan att meddelande i god tid lämnats berörd sameby eller berört renbetesdistrikt.</p> <p>Sameby eller renbetesdistrikt skal, sedan skiljning ägt rum, snarast återföra renarna till lovligt område såvida inte annat följer av avtal mellan berörda parter. Uteblir samebyn eller renbetesdistriktet som underrättats om skiljning och kan renarna inte återföras utan väsentlig olägenhet, får den sameby eller det renbetesdistrikt som ombesörjer skiljningen låta slakta renarna och sälja dem för ägarnas räkning.</p>	<p>Art. 24 Om rein fra et reinbeitedistrikt eller en sameby i det ene landet oppholder seg i det andre landet uten grunnlag i konvensjonen, eller om rein fra et reinbeitedistrikt eller en sameby i eget land oppholder seg i et område i strid med konvensjonen, skal reinbeitedistriktet eller samebyen snarest mulig tilbakeføre reinen til lovlig beiteområde. Før reinen tilbakeføres skal annet berørt reinbeitedistrikt og berørt sameby varsles. Skilling av rein eller merking av kalv kan likevel ikke foretas uten at underretning i god tid er gitt til berørt sameby eller berørt reinbeitedistrikt.</p> <p>Sameby eller reinbeitedistrikt skal, etter at skilling har funnet sted, snarest tilbakeføre reinen til lovlig område med mindre annet følger av avtale mellom berørte parter. Uteblir samebyen eller reinbeitedistriktet som er underrettet om skilling og kan reinen ikke tilbakeføres uten vesentlig ulempe, kan den sameby eller det reinbeitedistrikt som forestår skillingen slakte reinen og selge den for eiers regning.</p>

<p>Om inte annat följer av avtal, ska samebyn eller renbetesdistriktet ersätta den som omhändertar och återför renarna. Vidare ska reänägaren ersätta kostnaderna för slakt och försäljning. Föreligger oenighet om ersättnings storlek fastställs denna av Renbetesnämnden.</p>	<p>Om ikke annet følger av avtale skal samebyen eller reinbeitedistriktet erstatte den som ivaretar og tilbakefører reinen. Videre skal reneieren erstatte kostnadene ved slakt og salg. Foreligger uenighet om erstatningens størrelse fastsettes denne av Reinbeitememnden.</p>
<p>Art. 25 Om sameby eller renbetesdistrikt inte återför renarna på sätt anges i artikel 24, får Renbetesnämnden, på begäran av den som därigenom lider skada eller olägenhet, förelägga samebyn eller renbetesdistriktet att inom viss tid föra bort renarna.</p> <p>Följs inte föreläggandet beslutar Renbetesnämnden vem som får antingen återföra renarna eller slakta och sälja dem för ägarnas räkning. Nämnden kan besluta att sådana åtgärder får ombesörjas av behörig myndighet i landet eller sameby och renbetesdistrikt som åtagit sig att utföra en sådan åtgärd.</p> <p>Kostnaderna för återföring ska betalas av den sameby eller det renbetesdistrikt som fått ett föreläggande enligt första stycket. I fråga om slakt och försäljning ska kostnaderna betalas av renägaren. Överskott från slakt och försäljning tillfaller renägaren.</p>	<p>Art. 25 Om sameby eller reinbeitedistrikt ikke tilbakefører reinen slik det er angitt i artikkel 24, kan Reinbeitememnden, etter begjæring av den som derigjennom lider skade eller ulempe, pålegge samebyen eller reinbeitedistrikt innen en nærmere angitt frist å fjerne reinen.</p> <p>Følges ikke pålegget vedtar Reinbeitememnden hvem som enten kan tilbakeføre reinen eller slakte og selge den for eiers regning. Memnden kan beslutte at slike tiltak kan besørjes av ansvarlig myndighet i landet eller sameby og reinbeitedistrikt som har påtatt seg å utføre et slikt tiltak.</p> <p>Kostnadene ved tilbakeføring skal betales av den sameby eller det reinbeitedistrikt som har fått et pålegg i henhold til første ledd. Ved slakt og salg skal kostnadene betales av reneieren. Overskudd fra slakt og salg tilfaller reneieren.</p>

<p>Art. 26 Renägare, sameby eller renbetesdistrikt, som inte följer en föreskrift i denna konvention eller ett beslut meddelat av Renbetesnämnden eller Överprövningsnämnden, kan av Renbetesnämnden föreläggas att inom viss tid vidta eller underlåta viss åtgärd. Föreläggandet kan förenas med vite. Om det är lämpligt, får vite föreläggas som löpande vite.</p> <p>När vitets storlek bestäms ska hänsyn tas till den skada som kan uppkomma om föreläggandet inte följs, de ekonomiska förhållandena hos den som ska följa föreläggandet liksom omständigheterna i övrigt.</p> <p>Renbetesnämnden ska, om föreläggandet inte följs, besluta vilket belopp som slutligt ska betalas och när betalning senast ska ske.</p>	<p>Art. 26 Reineier, sameby eller reinbeitedistrikt som ikke følger bestemmelser fastsatt i denne konvensjon eller beslutning meddelt av Reinbeitenemnden eller Overprøvingsnemnden kan av Reinbeitenemnden pålegges innen en gitt frist å gjøre eller unnlate visse tiltak. I pålegget kan fastsettes tvangsmulkt. Dersom det er hensiktsmessig, kan tvangsmulkt fastsettes løpende.</p> <p>Ved fastsettelse av tvangsmulktens størrelse skal det tas hensyn til den skade som kan oppstå dersom pålegget ikke følges, de økonomiske forhold hos den som skal følge pålegget, og omstendighetene for øvrig.</p> <p>Reinbeitenemnden skal, dersom pålegget ikke følges, bestemme hvilket beløp som endelig skal betales og når betaling senest skal skje.</p>
<p>Art. 27 Renbetesnämnden kan besluta att renägare, sameby eller renbetesdistrikt ska betala konventionsavgift för olovlig betning, om renar från det ena landet uppehåller sig i det andra landet utan stöd av denna konvention eller om renar från det egna landet uppehåller sig inom ett område i strid mot konventionen.</p> <p>Vid bedömningen av</p>	<p>Art. 27 Reinbeitenemnden kan beslutte at reineier, sameby eller reinbeitedistrikt skal betale konvensjonsavgift for ulovlig beiting dersom rein fra det ene landet oppholder seg i det andre landet uten grunnlag i konvensjon, eller om rein fra eget land oppholder seg innen et område i strid med konvensjonen.</p> <p>Ved vurderingen av konvensjonsavgiftens størrelse skal</p>

<p>konventionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till bland annat den skada överträdelsern inneburit och vederbörandes möjlighet att förhindra överträdelsern. Om det föreligger särskilda skäl, kan konventionsavgiften efterges.</p> <p>Om ett vitesbelopp slutligt har beslutats enligt artikel 26 tredje stycket, får konventionsavgift inte beslutas för den överträdelse som omfattas av föreläggandet.</p> <p>Konventionsavgift ska betalas inom fyra veckor från dagen för beslutet.</p>	<p>det tas hänsyn til blant annet den skade overtredelsen har medført og vedkommendes mulighet til å forhindre overtredelsen. Om det foreligger særskilte grunner, kan konvensjonsavgift ettergis.</p> <p>Om en tvangsmulkt har blitt fastsatt endelig etter artikkel 26 tredje ledd, kan konvensjonsavgift ikke ilegges for den overtredelse som omfattes av pålegget.</p> <p>Konvensjonsavgift skal betales innen fire uker fra dagen for vedtaket.</p>
<p>Art. 28 Vite och konventionsavgift enligt artiklarna 26 och 27 ska bestämmas i den betalningsskyldiges nationella valuta.</p> <p>Vite och konventionsavgift ska betalas till Renbetesnämnden och användas för ersättning till den sameby eller det renbetesdistrikt som har lidit skada av överträdelsern och i övrigt till åtgärder som är till nytta för den gränsöverskridande renskötseln.</p> <p>Renbetesnämnden ansvarar för att vite och konventionsavgift drivs in.</p>	<p>Art. 28 Tvangsmulkt og konvensjonsavgift i henhold til artiklene 26 og 27 skal fastsettes i skyldneren nasjonale valuta.</p> <p>Tvangsmulkt og konvensjonsavgift skal betales til Reinbeitememnden og anvendes til erstatning til den sameby eller det reinbeitedistrikt som har lidt skade ved overtredelsen, og for øvrig til tiltak som er til nytte for den grenseoverskridende reindriften.</p> <p>Reinbeitememnden er ansvarlig for at tvangsmulkt og konvensjonsavgift drives inn.</p>

<p>Art. 29</p> <p>Vid registrering av renmärke ska tillses att detta skiljer sig från giltigt märke inom den berörda regionen i det andra landet.</p> <p>Registreringsmyndigheten i det ena landet ska höra registreringsmyndigheten i det andra landet innan renmärket registreras.</p>	<p>Art. 29</p> <p>Ved registrering av reinmerke skal det ses til at dette skiller seg fra gyldige reinmerker i den berørte regionen i det annet land.</p> <p>Registreringsmyndigheten i det ene landet skal høre registreringsmyndigheten i det andre landet før reinmerket registreres.</p>
<p>Art. 30</p> <p>Om Renbetesnämnden eller Överprövningsnämnden har fattat ett beslut, som hade kunnat utgöra grund för talan om skadestånd om sådant beslut fattats av nationell myndighet, har den som berörs av beslutet rätt att föra motsvarande talan mot nämnderna enligt nationell lag. Talan i anledning av fråga som rör inskränkningar i någons rättigheter får föras i det land där rättigheten inskränkts. I andra fall får talan väckas vid domstol i hemlandet.</p>	<p>Art. 30</p> <p>Om Reinbeitememnden eller Overprøvingsnemnden har fattet et vedtak som kunne gitt grunnlag for erstatningssøksmål om slikt vedtak hadde vært fattet av nasjonal myndighet, har den som berøres av vedtaket rett til å reise søksmål mot nemndene etter nasjonal lov.</p> <p>Søksmål som gjelder innskrenkninger i noens rettigheter kan reises i det land der rettigheten innskrenkes. I andre spørsmål kan søksmål reises ved domstol i hjemlandet.</p>
<p>Art. 31</p> <p>Om det i något land sker förändringar i renskötselns organisation eller i den offentliga förvaltningen som innebär att rättssubjekt som nämns i denna konvention får annat namn eller annan organisationsform, ska konventionen vara tillämplig på de rättssubjekt som ersätter de tidigare. Vederbörande lands regering ska informera det andra landets regering samt Renbetesnämnden och Överprövningsnämnden om sådana ändringar.</p>	<p>Art. 31</p> <p>Dersom det i et av landene skjer endringer i reindriftens organisering eller i den offentlige forvaltning som innebærer at rettssubjekt som omtales i denne konvensjon får annet navn eller annen organisasjonsform, skal bestemmelsene i konvensjonen få anvendelse på de rettssubjekter som erstatter de tidligere. Vedkommende lands regjering skal informere det andre landets regjering samt Reinbeitememnden og Overprøvingsnemnden om slike endringer.</p>

<p>Art.32</p> <p>När denna konvention träder i kraft ska protokollet den 13 december 1971 mellan Sverige och Norge om uppförande och underhåll av renstängsel utmed vissa delar av riksgränsen (Jämtlands län och Nord-Trøndelag och Sør-Trøndelag fylker) upphöra att gälla.</p>	<p>Art. 32</p> <p>Når denne konvensjonen trer i kraft skal protokoll av 13. desember 1971 mellom Norge og Sverige om oppføring og vedlikehold av reingjerder langs enkelte deler av riksgrensen (Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker og Jämtlands len) opphørte å gjelde.</p>
<p>Art. 33</p> <p>Denna konvention ska ratificeras och träder i kraft trettio dagar efter parterna har meddelat varandra genom notväxling att de nationella konstitutionella procedurerna för ikraftträdandet är fullföljda. De svenska och norska texterna äger lika vitsord. Konventionen ska översättas till nordsamiska, lulesamiska och sydsamiska.</p>	<p>Art. 33</p> <p>Denne konvensjon skal ratifiseres og trer i kraft tretti dager etter at partene har meddelt hverandre gjennom noteveksling at de nasjonale konstitusjonelle prosedyrene for ikrafttredelsen er fullført. De norske og svenske tekstene har lik gyldighet. Konvensjonen skal oversettes til nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk.</p>